

MODERNISERINGSSTYRELSEN

Årsrapport

§ 36. Pensionsvæsenet
Landgreven 4
1301 København K

CVR. nr. 10213231

Marts 2018

2017

Indhold

1. Påtegning af det samlede regnskab	4
1.1 Påtegning	4
2. Beretning	6
2.1 Præsentation af virksomheden	6
2.2 Ledelsesberetning	6
2.3 Kerneopgaver og ressourcer	12
2.4 Målrapportering	12
2.5 Forventninger til det kommende år	12
3. Regnskab	15
3.1 Anvendt regnskabspraksis	15
3.2 Resultatopgørelse mv.	15
3.3 Balancen	15
3.4 Egenkapitalforklaring	15
3.5 Likviditet og låneramme	15
3.6 Opfølgning på lønsumsloft	16
3.7 Bevillingsregnskabet	16
3.8 Bevillingsregnskab	20
4. Bilag	41
4.1 Noter til resultatopgørelsen og balancen	41

Påtegning af det samlede regnskab

1. Påtegning af det samlede regnskab

Formålet med årsrapporten er at give et retvisende billede af de økonomiske og faglige resultater på finanslovens § 36. Pensionsvæsenet. I årsrapporten redegøres der således for målopfyldelse, finansiering samt aktiver og forpligtelser inden for § 36. Pensionsvæsenet.

Årsrapporten indeholder virksomhedens påtegning af det samlede regnskab.

For de hovedkonti, der udgør virksomhedens drift, indeholder årsrapporten endvidere virksomhedens regnskabsmæssige forklaringer.

Årsrapporten omfatter de hovedkonti på finansloven, som § 36. Pensionsvæsenet er ansvarlig for. Dette er sammenlagt 28 hovedkonti med i alt 97 underkonti. For alle hovedkonti aflægges regnskabet efter udgiftsbaserede principper. Grundet afrunding kan der forekomme mindre differencer på sammentællinger i tabellerne.

1.1 Påtegning

Det tilkendegives hermed:

1. at det finansielle regnskab er rigtigt, dvs. at det finansielle regnskab ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser,
2. at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, og
3. at der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af årsrapporten.

København, den 13. marts 2018

Departementschef
Martin Præstegaard
Finansministeriets departement

Direktør
Poul Taankvist
Moderniseringsstyrelsen

Beretning

2. Beretning

Beretningen giver en kortfattet beskrivelse af § 36. Pensionsvæsenet og regnskabsårets faglige og finansielle resultater, herunder væsentlige forhold, der har påvirket eller forventes at påvirke § 36. Pensionsvæsenets aktiviteter og forhold både i det forgangne og i det kommende år.

2.1 Præsentation af virksomheden

§ 36. Pensionsvæsenet er en del af Moderniseringsstyrelsen og dermed en del af det strategiske grundlag for denne virksomhed. Specifikt tager § 36. Pensionsvæsenet sig af økonomiske og regnskabsmæssige forhold vedrørende tjenestemandspensioner.

2.1.1 Kerneopgaver

Der er følgende kerneopgaver på § 36. Pensionsvæsenet:

1. Budgettering og prognostisering af konti under § 36. Pensionsvæsenet.
2. Budgetopfølgning og ledelsesinformation for § 36. Pensionsvæsenet.
3. Udvikling og implementering af koncepter med henblik på en øget prognosesikkerhed.
4. Indhentning af revisionserklæringer og ledelseserklæringer for aktieselskaber og kommuner, som tidligere har været statslige institutioner, hvor der findes dels udlånte tjenestemænd, dels selskabsansatte mv. med statslig tjenestemandspensionsret.
5. Regnskabsføring af pensionsbidragsindbetalinger til § 36. Pensionsvæsenet.
6. Tilsynsføring med Udbetaling Danmark for opgaver overtaget fra Statens Administration i forbindelse med § 36 Pensionsvæsenet.

Udover disse hovedopgaver arbejdes der kontinuerligt på at skabe sikker drift på § 36. Pensionsvæsenet. I 2017 har dette blandt andet betydet implementering og konsolidering af SQL-databasen, hvilket forventes at reducere risikoen for manuelle fejl betydeligt.

2.2 Ledelsesberetning

§ 36. Pensionsvæsenet har i 2017 haft fokus på den fortsatte udvikling og konsolidering af koncepter udviklet i 2016 og 2017 herunder blandt andet genoptagelse af løbende bevillingsopfølgning og tilsyn med Udbetaling Danmark. Endvidere er der i 2017 foretaget en analyse af § 36. budgetmodellens afvigelser. Analysen bliver brugt som afsæt til en større gennemgang af budgetmodellens prognostiseringer.

Hovedparten af datagrundlaget, der benyttes til budgetteringen på finansloven og anvendes til ledelsesinformation, blev i løbet af 2016 omlagt til en SQL-database. I 2017 har § 36. Pensionsvæsenet arbejdet videre med konsolidering af SQL databasen, herunder fejlfinding og udvikling af brugbare funktioner. Arbejdet med SQL-databasen øger prognosesikkerheden og på sigt forven-

tes der forbedrede årsresultater, ligesom der allerede i 2017 kan konstateres en højere grad af prognosesikkerhed.

Der har i 2017 været fokus på at opbygge tilsyn med administrationen, der foretages af Udbetaling Danmark for § 36 Pensionsvæsenet. Til dette formål er blevet udarbejdet en række nøgletal. Se afsnit 2.2.1 nedenfor.

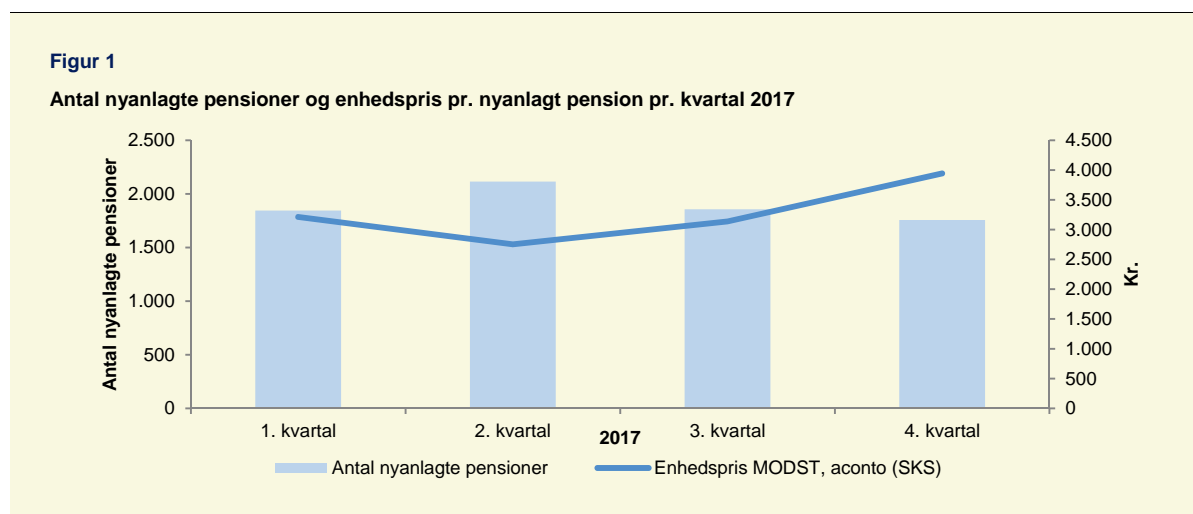
Fremadrettet vil fokus på § 36. Pensionsvæsenet være at konsolidere nye koncepter, sikre driften og samtidig optimere bagvedliggende processer.

2.2.1 Tilsyn med Udbetaling Danmark

Udbetaling Danmark har overtaget administrationen af Finansministeriets § 36 Pensionsvæsenet, der før blev varetaget af Statens Administration. I den forbindelse har Moderniseringsstyrelsen oversendt en forretningsgangsbeskrivelse for varetagelsen af økonomiforvaltningsopgaver i tilknytning til finanslovens § 36. Pensionsvæsenet til Udbetaling Danmark. Herudover er det Moderniseringsstyrelsens opgave at holde tilsyn med administrationsbidraget til Udbetaling Danmark

I Finansministeriets tilsynskoncept fremgår, at det er aftalt med Udbetaling Danmark, at de finansieringsansvarlige ressortministerier, der har overdraget opgaver til Udbetaling Danmark, én gang i kvartalet kan modtage et samlet nøgletal pr. hovedkonto for de anvendte administrationsomkostninger samt en prognose for forventede administrationsomkostninger i den resterende del af året. Dette nøgletal har til formål at bidrage til det løbende tilsyn med administrationsbidraget, idet nøgletallet skal belyse størrelsen af de løbende udgifter, som Udbetaling Danmark har ved at udføre deres opgaver inden for den konkrete ordning.

Moderniseringsstyrelsen modtager for § 36 Pensionsvæsenet et nøgletal, der indikerer antallet af nyanlagte pensioner i perioden. Dette nøgletal er valgt, da Udbetaling Danmarks største administrationsomkostning i forbindelse med varetagelsen af § 36 Pensionsvæsenet er nyanlæggelsen af pensioner.

Anm.: Nøgletal modtaget fra Udbetaling Danmark..

Kilde: SKS udtræk og Udbetaling Danmarks nøglefor § 36. for 2017 kvartaler

Udbetaling Danmark modtager deres administrationsbidrag aconto en gang i kvartalet. Udbetaling Danmark har i 2017 modtaget 24,5 mio. kr. i aconto til administration af § 36. Pensionsvæsenet. Udbetaling Danmark varetager opgaverne efter princippet om omkostningsdækning og seneste skøn for samlede administrationsudgifter i 2017 er 24,8 mio. kr. Der tages forbehold for, at der kan ske en efterregulering af hovedkontoen, når Udbetaling Danmark har opgjort deres faktiske forbrug.

Som det fremgår af ovenstående *Figur 1* har Udbetaling Danmark anlagt 7.571 nye pensioner i 2017, hvilket med et aconto beløb på 24,5 mio.kr. giver en gennemsnitlige enhedspris på 3.262 kr. pr. nyanlagt pension.

2.2.2 Økonomiske nøgletal

I 2017 varetog § 36. Pensionsvæsenet 28 hovedkonti og 97 underkonti. I 2017 blev oprettet en ny hovedkonto, der skal varetage administrationsudgifter til Udbetaling Danmark for administration af § 36. Pensionsvæsenet.

Sammenlagt er der over 215.000 aktive og pensionerede tjenestemænd fordelt på disse konti. Endvidere findes der et større antal pensionerede tjenestemænd, hvor § 36. Pensionsvæsenet yder refusion ved afholdelse af pensionsudgifter. Dette er blandt andet gældende ved § 36.11.10.13 *Overtagne pensionsforpligtelser fra amtskommuner.*

Størstedelen af Pensionsvæsenets udgifter og indtægter er indkomstoverførsler af bevillingstyperne lovbunden/anden bevilling. En beskedent andel af bevillingen (25,9 mio. kr.) er under delloft for driftsudgifter.

På det lovbundne område baserer budgetteringen for 2017 sig hovedsagligt på modelfremskrevne data. Modelfremskrivningen refereres nedenfor som budgetmodellen. Budgetmodellen anvender data fra pensionssystemerne PENSAB (register for aktives optjening af pensionsalder) og SP (Statens Pensionsanvisningssystem).

De modelfremskrevne udgifter dækker ca. 84 pct. af det samlede budget, mens udgifter fremskrevet med udgangspunkt i forbrugsdata udgør de resterende ca. 16 pct.

Ved siden af de modelfremskrevne forhold er der en række forhold, som efter deres natur kun vanskeligt lader sig fremskrive. Det drejer sig bl.a. om ledelsesbesluttede utilregnelighedsafskedigelser samt pludselige udsving i alderspensioneringsmønsteret. Ligesom det drejer sig om tjenestemænd, der vælger at fratræde tjenestemandsansættelse med opsat pension eller vælger, at udtræde af pensionssystemet med overførsel af optjent pensionsret og -formue til en privat pensionskasse. På nogle områder er der endvidere ikke tilgængelige data. Dette ses typisk i de tilfælde, hvor statslige tjenestemænd er flyttet til kommunerne, og hvor optjent pensionsret til sin tid skal deles mellem stat og kommuner.

På de enkelte hovedkonti kan fremskrivningerne optræde med et relativt skævt billede. Det gælder især de mindre hovedkonti, hvor individuelle pensionsbegivenheders indtræden kan have en betydelig vægt.

Egenpension udgør den største andel af udgifterne på § 36. Pensionsvæsenet. Dette skyldes dels et højere antal af egenpensioner i forhold til andre pensionstyper dels, at en egenpension beløbsmæssig er højere gennemsnitligt i forhold til andre pensionstyper. Til sammenligning udgør en typisk ægtefællepension 71 pct. af en egenpension, og en typisk børnepension udgør blot 20 pct.

En mere detaljeret gennemgang af årets regnskab fremgår af bevillingsregnskabet i afsnit 3.7 nedenfor.

2.2.3 Årets resultat

Der var i 2017 en samlet merudgift på 540,4 mio. kr. i forhold til det forventede ved budgetteringstidspunktet, hvilket svarer til en afvigelse på 2,3 pct.

Tabel 1					
Samlet bevilling og resultat for 2017					
Mio. kr.	FL	TB	Finansårets bevilling i alt	Årets regnskab i alt	Difference
I alt	23.923,8	0,0	23.923,8	24.464,2	540,4
Delloft for driftsudgifter	25,9	0,0	25,9	25,8	-0,1
<i>Delloft for indkomstoverførsler</i>	23.897,9	0,0	23.897,9	24.438,4	540,5

Anm.: Der er afrundet til hele 0,1 mio. kr. på underkonto niveau.

Kilde: Statens koncern system (SKS)

Der er flere forskellige årsager til, at årets regnskab afviger fra finanslovsbevillingen, men overordnet set kan afvigelseerne deles ind under fire kategorier:

1. Aktuarmæssige ændringer: Primært ændringer i pensionsmønster eller dødelighedsmønster, der samlet udgør 550,0 mio. kr.
2. Uforudsete kapitalbeløb. Det drejer sig bl.a. om indbetalinger i forbindelse med tilkøb af pensionsalder. Samlet udgør ændringen -1,6 mio. kr.
3. Individbeslutninger. Hvor afvigelser skyldes individuelle pensionsbegivenheders indtræden, der samlet udgør -7,5 mio. kr.
4. Regnskabsmæssige afvigelser: Tidsmæssigt fejlplaceret regnskabsposteringer (periodiseringer) mv., der samlet udgør -0,5 mio. kr.

Årets resultat analyseres nærmere i afsnit 3 nedenfor.

2.2.4 § 36. Pensionsvæsenets hovedkonti

Nedenfor gennemgås hovedkonti på § 36. Pensionsvæsenet i 2017, og der foretages en kort gennemgang af hovedkonti, hvor der forekommer større afvigelser. Præsentationen er opdelt i hovedkonti inden for indkomstoverførsler og hovedkonti inde for driftsudgifter.

Tabel 2
§ 36. Pensionsvæsenets hovedkonti (indkomstoverførsler)

Indkomstoverførsler						
	(Mio. kr.)	Bevilling			Regnskab	Forskel
		FL	TB	Finansårets bevilling i alt		
I alt	Indtægter	-2.874,2	-	-2.874,2	-2.749,9	124,3
	udgifter	26.772,1	-	26.772,1	27.188,4	416,3
36.11.01. Politivæsenet og anklagemyndigheden	Indtægter	-586,0	-	-586,0	-581,1	4,9
	udgifter	1.336,6	-	1.336,6	1.397,1	60,5
36.11.02. Kriminalforsorgen	Indtægter	-142,7	-	-142,7	-141,6	1,1
	udgifter	399,5	-	399,5	420,4	20,9
36.11.03. Forsvaret	Indtægter	-361,1	-	-361,1	-343,7	17,4
	udgifter	1.575,4	-	1.575,4	1.639,3	63,9
36.11.04. Folkekirkens præster og provster	Indtægter	-101,0	-	-101,0	-98,2	2,8
	udgifter	293,0	-	293,0	300,4	7,4
36.11.08. Tjenstemænd i andre min. og styrelser	Indtægter	-295,4	-	-295,4	-285,0	10,4
	udgifter	2.361,0	-	2.361,0	2.468,5	107,5
36.11.10. Pensionsoverførsler	Indtægter	-39,2	-	-39,2	-33,2	6,0
	udgifter	1.966,7	-	1.966,7	1.922,1	-44,6
36.12.11. Bidrag i forbindelse med tjenestefrihed	Indtægter	-7,1	-	-7,1	-5,7	1,4
	udgifter	0,0	-	0,0	0,0	0,0
36.12.12. Frivillig fratræden og seniorordning	Indtægter	-30,5	-	-30,5	-39,4	-8,9
	udgifter	0,0	-	0,0	0,0	0,0
36.21.01. Post Danmark A/S	Indtægter	-116,9	-	-116,9	-121,3	-4,4
	udgifter	1.861,8	-	1.861,8	1.880,0	18,2
36.21.02. DSB, sov.	Indtægter	-201,1	-	-201,1	-190,1	11,0
	udgifter	1.253,3	-	1.253,3	1.221,6	-31,7
36.21.03. Scandlines A/S	Indtægter	-7,5	-	-7,5	-4,6	2,9
	udgifter	141,5	-	141,5	143,4	1,9
36.21.04. Danske Bank A/S, tidl. BG Bank A/S	Indtægter	-11,4	-	-11,4	-22,4	-11,0
	udgifter	110,0	-	110,0	113,6	3,6
36.21.05. TDC A/S	Indtægter	0,0	-	0,0	0,0	0,0
	udgifter	221,1	-	221,1	227,5	6,4
36.21.06. NAVIAIR selvstændig offentlig virksomhed	Indtægter	-36,3	-	-36,3	-35,9	0,4
	udgifter	27,3	-	27,3	26,5	-0,8
36.21.10. Øvrige selskabsansatte	Indtægter	-9,9	-	-9,9	-10,0	-0,1
	udgifter	92,4	-	92,4	86,9	-5,5
36.31.01. Pensionsudgifter i folkeskolen mv.	Indtægter	-239,1	-	-239,1	-168,2	70,9
	udgifter	8.205,5	-	8.205,5	8.394,6	189,1

36.31.02. Københavns kommunale skolevæsen	Indtægter	0,0	-	0,0	0,0	0,0
	udgifter	380,3	-	380,3	383,4	3,1
36.31.03. Øvrige selvejende institutioner	Indtægter	-29,6	-	-29,6	-51,3	-21,7
	udgifter	184,9	-	184,9	164,4	-20,5
36.32.01. Civilarbejderloven	Indtægter	-47,9	-	-47,9	-42,4	5,5
	udgifter	761,1	-	761,1	755,1	-6,0
36.32.10. Statsgaranterede pensionskasser	Indtægter	-0,8	-	-0,8	-0,9	-0,1
	udgifter	115,5	-	115,5	125,9	10,4
36.32.20. Pens. forpligtelser i Grønland og på Færøerne	Indtægter	-20,3	-	-20,3	-14,7	5,6
	udgifter	232,8	-	232,8	256,8	24,0
36.32.30. Øvrige statslige pensionsordninger	Indtægter	-501,5	-	-501,5	-472,3	29,2
	udgifter	3.711,7	-	3.711,7	3.749,8	38,1
36.33.01. Understøttelser til ikke-tjenestemænd	Indtægter	-4,5	-	-4,5	-5,3	-0,8
	udgifter	36,7	-	36,7	31,8	-4,9
36.41.01. Pensionsberegningssopgaver	Indtægter	-84,4	-	-84,4	-82,4	2,0
	udgifter	84,4	-	84,4	82,6	-1,8
36.51.01. Indekstillæg	Indtægter	0,0	-	0,0	0,0	0,0
	udgifter	1.419,6	-	1.419,6	1.396,6	-23,0

Anm.: Der er afrundet til hele 0,1 mio. kr. på underkonto niveau.

Kilde: Statens Koncernsystem (SKS)

Nedenfor redegøres der for de hovedkonti, der udgør § 36. Pensionsvæsenets driftsbevilling.

Tabel 3
§ 36. Pensionsvæsenets hovedkonti (drift)

	(Mio. kr.)	Bevilling			Regnskab	Forskel
		FL	TB	Finansårets bevilling i alt		
I alt	Indtægter	-0,2	-	-0,2	0,0	0,2
	udgifter	26,1	-	26,1	25,8	-0,3
36.61.01. Betaling for adm. af pens. væsenet	Indtægter	0,0	-	0,0	0,0	0,0
	udgifter	24,5	-	24,5	24,5	0,0
36.61.03. Renter og retsomkostninger	Indtægter	-0,1	-	-0,1	0,0	0,1
	udgifter	0,6	-	0,6	0,0	-0,6
36.61.10. Afskrivning af uerholdelige pensionsbeløb	Indtægter	-0,1	-	-0,1	0,0	0,1
	udgifter	1,0	-	1,0	1,3	0,3

Anm.: Der er afrundet til hele 0,1 mio. kr. på underkonto niveau

Kilde: Statens Koncernsystem (SKS)

Som det ses, udgør driftsbevillingen 25,9 mio. kr. af det samlede budget på § 36. Pensionsvæsenet. Heraf udgør 24,5 mio. kr. betaling til Udbetaling Danmark for administration.

2.3 Kerneopgaver og ressourcer

Ikke relevant for § 36. Pensionsvæsenet.

2.4 Målrapportering

Ikke relevant for § 36. Pensionsvæsenet.

2.5 Forventninger til det kommende år

I det kommende år vil indsatsområderne fortsat være at sikre driften på § 36. Pensionsvæsenet, samt sørge for at budgettering, opfølgning og prognosepræcisionen er af høj kvalitet. I 2018 vil en af hovedopgaverne for § 36. Pensionsvæsenet være optimering af budgetmodellen samt at klargøre den til FFL19.

Hovedopgaven for 2018 vil i lighed med tidligere år være at udarbejde forslag til finanslov 2019, udgiftsopfølgninger, grundbudgetter samt understøttelse af diverse politiske forslag og analyser.

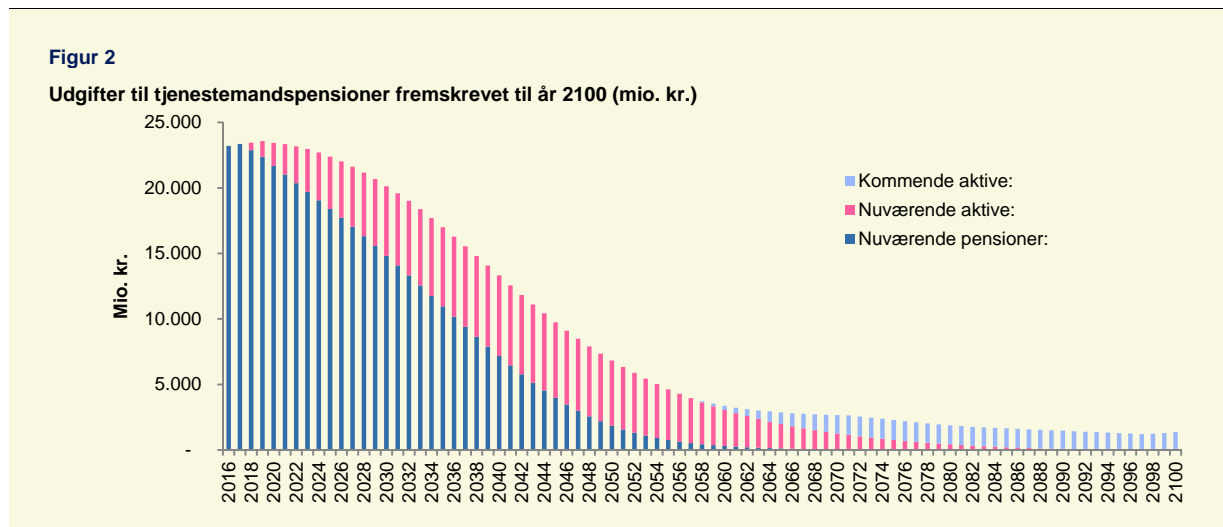
Nettoudgifterne under § 36. Pensionsvæsenet forventes i 2018 og 2019 at være stigende, men fremadrettet at være faldende, jf. *Tabel 4*.

Tabel 4					
Forventninger til det kommende år					
mio. kr.	2017	F-år	2019	2020	2021
Netto	24.464,25	25.049,10	25.046,80	24.686,60	24.236,20
Udgifter	27.214,18	27.895,90	27.805,10	27.346,90	26.809,50
Indtægter	-2.749,94	-2.846,80	-2.758,30	-2.660,30	-2.573,30

Anm: 2017 er regnskabstal
Kilde: FFL18 og SKS

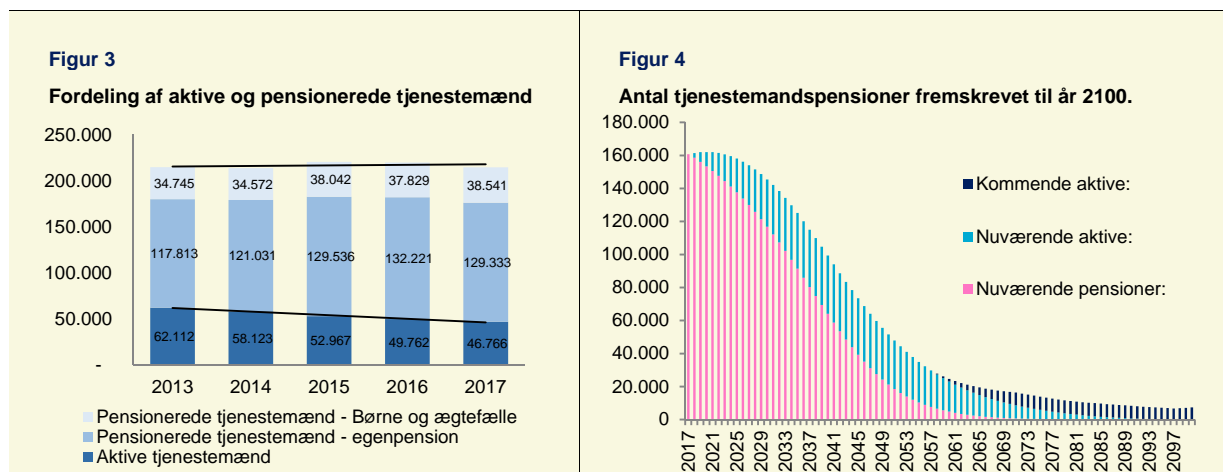
Figur 2 illustrerer de forventede udgifter til tjenestemandspensioner indtil år 2100. Det fremgår, at udgifterne forventes at falde efter 2019.

Figuren er fordelt på nuværende pensionerede tjenestemænd, nuværende aktive tjenestemænd og kommende aktive tjenestemænd. Figuren indeholder kun udgifter til egenpensioner, ægtefællepensioner og børnepensioner.

Anm.: Der er i opgørelsen ikke taget højde for de tjenestemænd, hvor Staten har delingspensioner med Regioner og Kommuner. Figuren er langtidsfremskrivninger, og er derfor et estimat af forventningen til pensionsbestanden.
Kilde: SP, PENSAB og egne beregninger

Figur 3 viser det antalsmæssige forhold mellem pensionerede tjenestemænd og aktive tjenestemænd i perioden 2013-2017. Som det fremgår af figuren, har totalpopulationen de seneste par år været tæt på konstant, mens den faktiske fordeling mellem de aktive og de pensionerede tjenestemænd har været varierende. Figur 4 viser den forventede udvikling i den pensionerede bestand frem til år 2100, og viser den samlede tjenstemandspopulation fordelt på nuværende pensionerede tjenestemænd, nuværende aktive tjenestemænd og kommende aktive tjenestemænd. Figuren indeholder kun egenpensioner, ægtefællepensioner og børnepensioner. Som det fremgår af figuren, prognosticeres antallet af tjenestemandspensioner til at falde omkring år 2020. Faldet skyldes, at størstedelen af tjenestemandsområderne er lukkede grupper, hvor der ikke er mulighed for genbesættelse.

Anm.: Der er i opgørelsen til Figur 4 ikke taget højde for de tjenestemænd, hvor staten har delingspension med regioner og kommuner. Figur 4 er langtidsfremskrivninger, og er derfor et estimat af forventningen til pensionsbestanden.
Kilde: Finanslov for 2014, 2015, 2016, 2017, FL18, det centrale register til pensionsalderberegning (PENSAB), Statens Pensionssystem (SP) og egne beregninger

Regnskab

3. Regnskab

Formålet med regnskabsafsnittet er at redegøre for § 36. Pensionsvæsenets regnskabsmæssige opgørelse.

Regnskabsafsnittet omfatter et bevillingsregnskab, som viser forbruget af årets bevillinger pr. hovedkonto samt opstillinger, der viser aktivitetsbevægelser.

Rapporteringen omfatter de hovedkonti/bogføringskredse, som § 36. Pensionsvæsenet har haft det budget- og regnskabsmæssige ansvar for i 2017.

3.1 Anvendt regnskabspraksis

For alle hovedkonti indeholdt under § 36. Pensionsvæsenet aflægges regnskabet efter udgiftsbaserede principper. Der er ingen hovedkonti, som følger omkostningsbaserede principper. Det indebærer bl.a., at bevillinger ikke indtægtsføres.

3.2 Resultatopgørelse mv.

Ikke relevant for § 36. Pensionsvæsenet.

Resultatdisponering

Ikke relevant for § 36. Pensionsvæsenet.

3.3 Balancen

Ikke relevant for § 36. Pensionsvæsenet.

Samtlige hovedkonti under § 36. Pensionsvæsenet aflægges udelukkende regnskab efter udgiftsbaserede principper.

3.4 Egenkapitalforklaring

Ikke relevant for § 36. Pensionsvæsenet.

3.5 Likviditet og låneramme

Ikke relevant for § 36. Pensionsvæsenet.

3.6 Opfølgning på lønsumsloft

Ikke relevant for § 36. Pensionsvæsenet.

3.7 Bevillingsregnskabet

I dette afsnit fremgår uddybende forklaringer og klassificering af væsentlige afvigelser for hver hovedkonto under § 36. Pensionsvæsenet. Væsentlighedskriteriet er fastsat ud fra en forudsætning om beløbsmæssige afvigelser på hovedkontoniveau. Moderniseringsstyrelsen foretager afvigelsesforklaring af nettomerudgifter og nettomindreindtægter i størrelsesordenen 10 mio. kr. eller 5 pct.

Til at understøtte afvigelsesforklaringer vil der for relevante hovedkonti være knyttet aktivitetsgrafer vedrørende 2017. I graferne er budgetterede antal pensioner eller aktive tjenestemænd holdt op mod det faktiske antal. For udviklingen af pensioner i løbet af 2017 vil det faktiske og det budgetterede antal være fremstillet for hver måned. Ved omlæggelse af databasestrukturen til SQL er systemet opsat til at indlæse SP-data og PENSAB i databasen en gang pr. måned. Det er muligt at gengive det faktiske antal pensioner for hver måned i 2017.

Tjenestemandspensionerne opregnes hvert år den 1. april, når den nye pensionsreguleringsprocent udmeldes og træder i kraft. Pensionsreguleringsprocenten er ekstraordinært reguleret pr. 1. december 2017 til 39,9392 procent (i forhold til 1997-niveauet), som følge af dette er der en mindre merudgift i periode 12 i 2017. Der forventes en ny regulering af pensionsprocenten i april 2018.

Afvigelsesforklaring for bevillingsregnskabet for § 36 Pensionsvæsenet.

Til brug for nedenstående bevillingsafregning har Moderniseringsstyrelsen udarbejdet en general afvigelsesforklaring, der gør sig gældende for hovedparten af nedenstående hovedkonti. Ved Udgiftopfølgning 2 blev der konstateret særligt store afvigelser, og der blev derfor foretaget særlige analyser på de relevante områder, som afslørede et uhensigtsmæssigt pensioneringsmønster i budgetmodellen, hvor tjenestemænd blev prognosticeret til at gå på pension senere end de faktiske pensionstidspunkter. Som følge af analysen er pensioneringsmønsteret i budgetmodellen justeret således, at mønsteret afspejler den faktiske overgang til pension. Denne justering vil blive anvendt i finanslovsbudgetteringen i forbindelse med udarbejdelsen af FFL19.

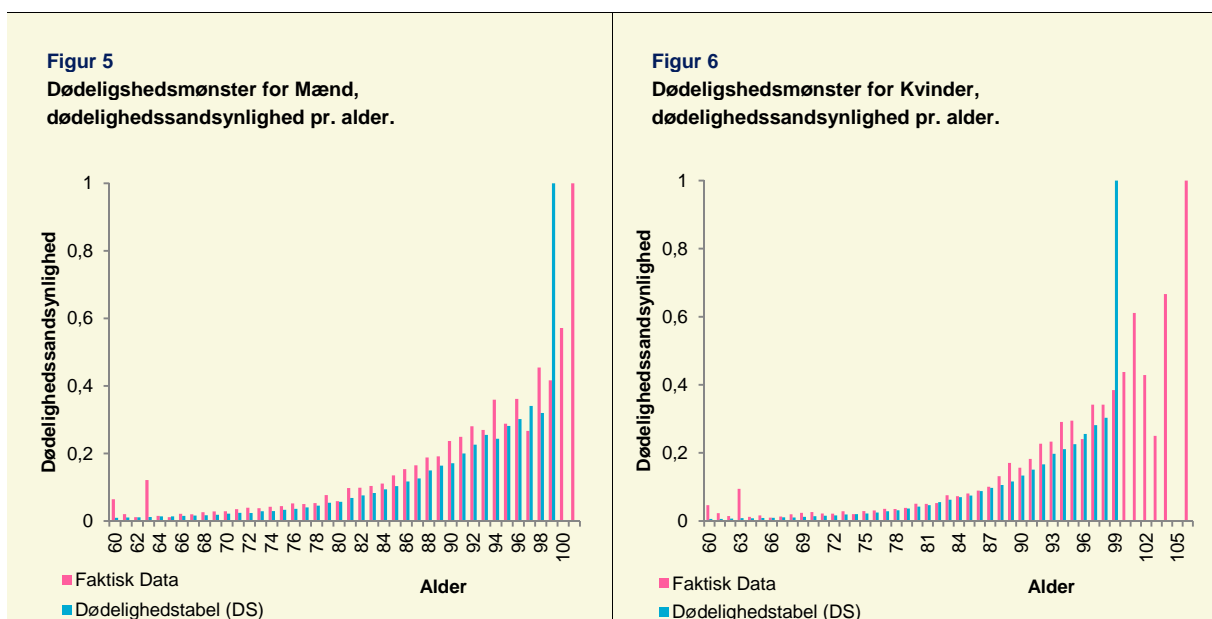
Udover det uhensigtsmæssige pensionsmønster i budgetmodellen er der nedenfor fremstillet en generel afvigelsesforklaring for § 36. Pensionsvæsenet. Afvigelsesforklaringen er delt op i to væsentlige afvigelsesårsager: dødelighedsmønster og pensioneringsmønster.

Dødelighedsmønsteret

Dødelighedsmønsteret, der bliver benyttet ved prognosticeringstidspunktet, har Danmarks Statistik som kilde og afspejler i grove træk det samme dødelighedsmønster, der observeres for tjenestemændene. Da prognosticeringen er baseret på sandsynlighedsudregninger, vil der forekomme udsving som følge af det benyttede pensioneringsmønster, hvilket kan forklare en del af merudgifterne.

Det nuværende dødelighedsmønster fra Danmarks Statistik antager, at tjenestemændene ikke lever længere end 99 år, men dette er en gammel antagelse i takt med, at befolkningen lever længere. Moderniseringsstyrelsen har foretaget en analyse af dødelighedsmønsteret på tjenestemænd, og der er en væsentlig gruppe tjenestemænd, som er over 99 år. Samlet set underbudgetteres udgifterne med ca. 42 mio. kr. blot som følge af denne antagelse.

I nedenstående figurer ses dødelighedsmønsteret fra Danmarks Statistik opdelt for mænd og kvinder sammenlignet med det faktiske dødelighedsmønster for samtlige pensionerede tjenestemænd. Som det fremgår af figurerne er der ingen mandlige tjenestemandspensionister, der er blevet mere end 101 år gamle, mens de kvindelige tjenestemandspensionister er blevet op til 107 år gamle.

Anm.: Sandsynligheden er beregnet indenfor de enkelte aldersgrupper på beregningstidspunktet og ikke i forhold til samtlige personer. Fx, hvis en tjenestemand er 100 år, er der derved ca. 60 pct. sandsynlighed for, at han er død inden de 101 år.

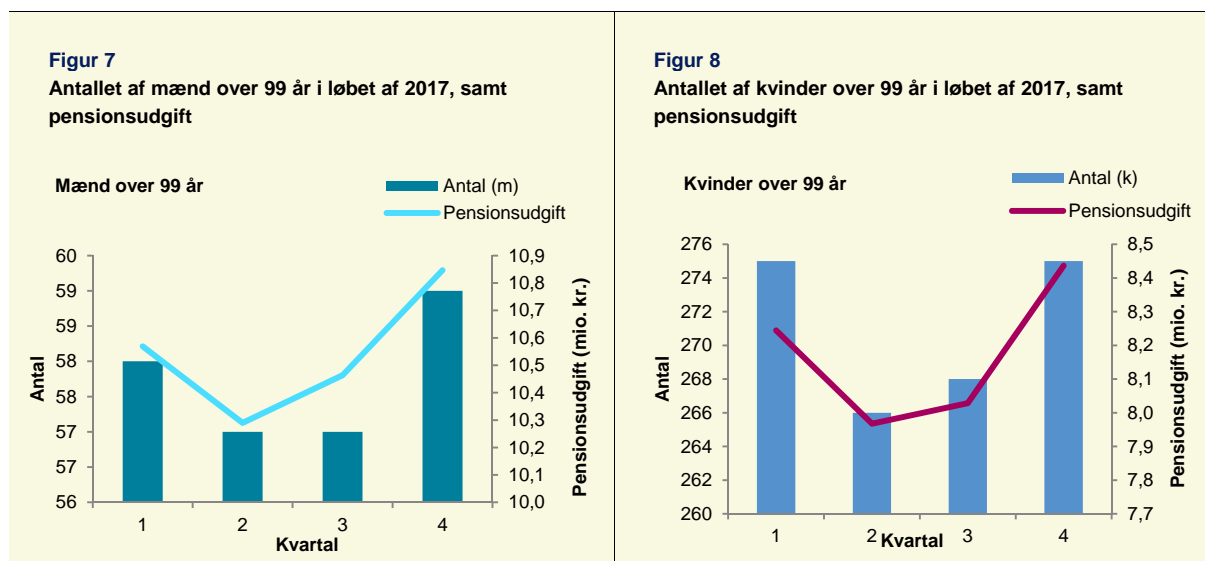
Kilde: Danmarks statistik og SP

Anm.: Sandsynligheden er beregnet indenfor de enkelte aldersgrupper på beregningstidspunktet og ikke i forhold til samtlige personer. Fx, hvis en tjenestemand er 100 år, er der derved ca. 45 pct. sandsynlighed for, at hun er død inden de 101 år.

Kilde: Danmarks statistik og SP

Der er mindre procentuelle udsving over årene mellem de faktiske data om levealder fra Statens Pensionssystem og dødelighedstabellerne fra Danmarks Statistik, som dog godt kan have større udgiftsmæssige betydninger. Dødeligheds sandsynligheden ved 99 år er 100 pct., jf. den blå søjle ved 99 år i begge figurer, hvilket betyder, at der ikke tages højde for disse tjenestemænd i udgiftsbudgetteringen.

I nedenstående figurer ses antallet af tjenestemænd over 99 år hen over 2017. Det skal bemærkes, at selvom antallet af kvinder er højere end antallet af mænd, så er pensionsudgiften lavere. Dette skyldes, at størstedelen af kvinderne er modtagere af ægtefællepension.

Kilde: SP

Kilde: SP

Dødelighedsmønstret vil på baggrund af ovenstående blive opdateret fremadrettet for at give et mere retvisende billede.

Pensioneringsmønstret

Den anden væsentlige afvigelsesforklaring, der knytter sig til hele bevillingsregnskabet, bunder i pensioneringsmønstret.

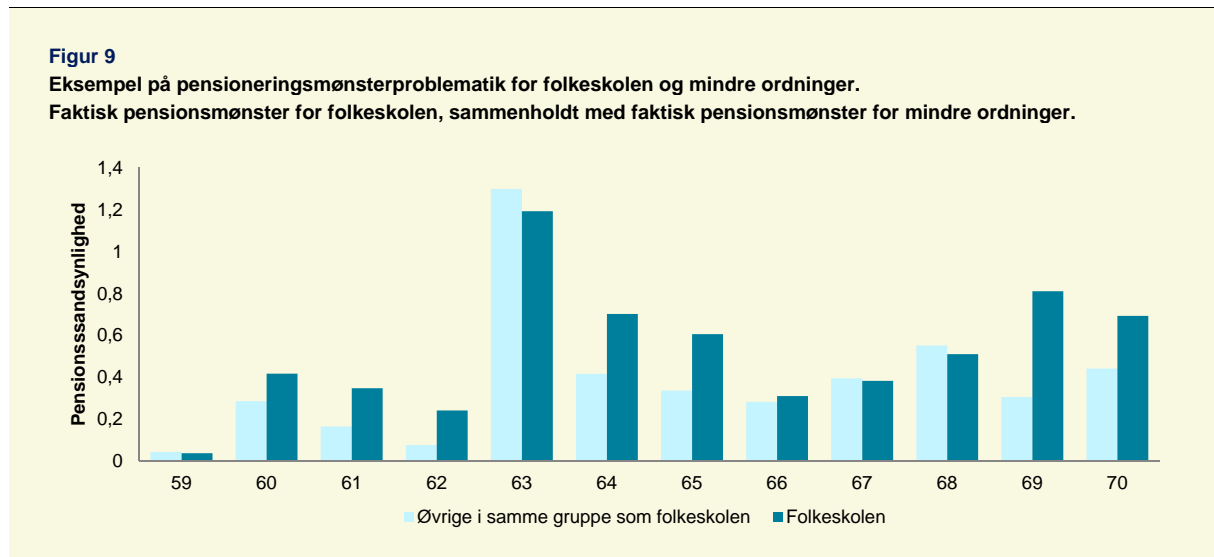
Pensioneringsmønstret, der benyttes til budgetteringen på § 36. Pensionsvæsenet, udregnes som et glidende treårigt gennemsnit af samtlige pensioneringer opdelt på grupper. Dette betyder, at der udregnes en pensioneringssandsynlighed for tjenestemænd ansat hos Politiet, som er forskellig fra pensioneringssandsynligheden for tjenestemænd ansat ved Forsvaret. Pensioneringssandsynligheden stiger jo ældre tjenestemanden bliver, indtil samtlige resterende tjenestemænd antages at pensioneres ved 70 år.

Der er en række udfordringer ved at udregne gruppeopdelte pensioneringssandsynligheder:

Der er flere mindre grupperinger, hvor der kun pensioneres få tjenestemænd pr. år. Hvis pensionsmønstret dannes alene ud fra de mindre grupperinger, ville det ikke være retvisende. Dette kan løses ved at medtage mere end de sidste tre års pensioneringer. Hvis flere år bliver medtaget risikeres dog, at pensionsmønstret ikke er fleksibelt nok til at fange de nyeste bevægelser.

Denne udfordring fremkom blandt andet på 36.31.01. *Pensionsudgifter i folkeskolen mv.*, hvor det for eksempel efter folkeskolereformen kunne tyde på, at flere lærere er gået på pension tidligere. Det glidende treårige gennemsnit af samtlige pensioneringer på området for 36.31.01. *Pensionsudgifter i folkeskolen mv.* er blevet ændret fra fem år til tre år. Dette blev gjort for, at den ændrede bevægelse i pensioneringerne kan blive medtaget i det budgetterede mønster. Ved færre år vil et udsving have større betydning.

En anden metode til at få et retvisende pensionsmønster er ved at slå grupper sammen, hvor det observerede pensionsmønster minder om hinanden. Eksempelvis udregnes der et pensioneringsmønster for 36.31.01. *Pensionsudgifter i folkeskolen mv.*, som derefter benyttes på en række mindre ordninger, hvis pensionsfrekvens minder om folkeskolens. Som det ses i *Figur 9* minder sandsynlighederne om hinanden, men der er stadig afvigelser.

Kilde: SP og egne beregninger

Figur 9 illustrerer de faktiske sandsynligheder for pensionsmønster ved de mindre ordninger og ved folkeskolen. Da de mindre ordninger er budgetteret til at have samme pensionsmønster som folkeskolen, betyder dette for eksempel, at 61-årige tjenestemænd i de mindre ordninger får tildelt en højere pensionssandsynlighed end de burde, mens 63-årige tjenestemænd i mindre ordninger får tildelt en lavere pensionssandsynlighed end de burde.

Beløbsmæssigt kan konsekvenserne af at udarbejde gruppering af pensionsmønstre og medtage et vist antal år i budgetteringen gå begge veje: Hvis pensionssandsynligheden budgetteres for lavt, er konsekvensen en højere indtægt og en lavere udgift i F- og BO-år. Omvendt vil der fremkomme en lavere indtægt og en højere udgift i F- og BO-årene, hvis pensioneringsandsynligheden er højere.

Sammenfattende kan det fremhæves, at ud af mange bidragende faktorer, forklarer det uhenigtsmæssige pensioneringsmønster anvendt i budgetmodellen ved budgettering af FL17 størstedelen af afvigelsen i bevillingsregnskabet, og på områder, hvor der er mange aktive tjenestemænd, er problemet størst. Der blev ved UO2 konstateret betydelige afvigelser, og derfor foretog Moderniseringsstyrelsen særlige analyser på de relevante områder, som afslørede et uhenigtsmæssigt pensioneringsmønster i budgetmodellen, hvor tjenestemænd blev prognosticeret til at gå på pension senere end de faktiske pensionstidspunkter. Erfaringerne fra analyserne af budgetmodellen i 2017, vil blive anvendt til at udvikle budgetmodellen til brug for budgetteringen på FFL19.

I følgende bevillingsregnskab er der både eksempler på afvigelser som følge af dødelighedsmønstre og pensioneringsmønstre.

3.8 Bevillingsregnskab

3.8.1 Politi og anklagemyndigheden

Tabel 5

36.11.01. Politi og anklagemyndigheden

Hovedkonto	Bevillingstype	(Mio. kr.)	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	Pct. afvigelse
36.11.01. Politivæsenet og anklagemyndigheden	Lovbunden bevilling	Udgifter	1.336,6	1.397,1	60,5	4,5 %
		Indtægter	-586,0	-581,1	4,9	-0,8 %

Anm.: Afrundet til nærmeste 100.000 kr.

Kilde: SKS

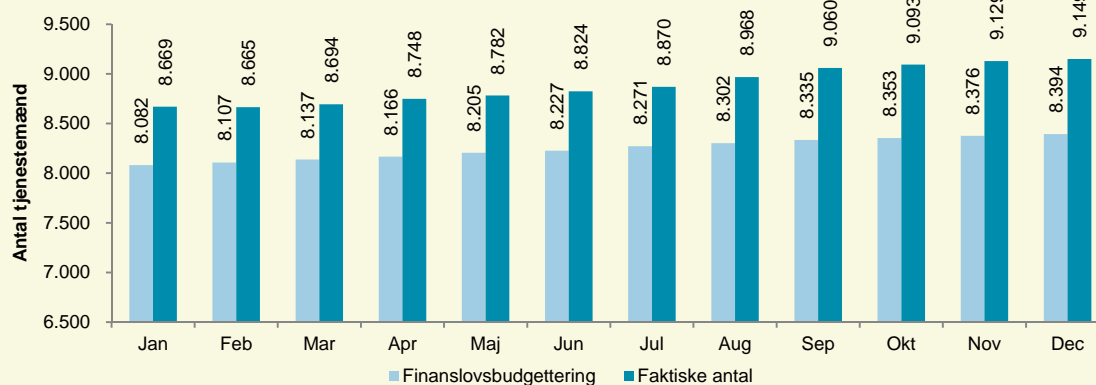
Udgifter

Afvigelsen på denne hovedkonto skyldes aktuariemæssige ændringer i pensioneringsmønstret og dødelighedsmønstret i forhold til det, der var forudsat på budgetteringstidspunktet.

Der har været en nettotilvækst af pensionerede tjenestemænd gennem hele året, som har været højere end forventet. I gennemsnit er der 641 flere tjenestemænd på pension end forventet om måneden. Som det ses af *Figur 10*, er der flere tjenestemænd på pension end antaget ved budgetteringstidspunktet.

Figur 10

Antal pensioner under 36.11.01. Politivæsenet og anklagemyndigheden, udgifter

Anm.: Antallet af pensioner ved finanslovsbudgettering er udregnet med budgetmodellen.

Kilde: SP og egne beregninger.

Indtægter

Afvigelsen ligger inden for væsentlighedskriteriet og giver derfor ikke anledning til yderligere bemærkninger.

3.8.2 Kriminalforsorgen

Tabel 6
36.11.02. Kriminalforsorgen

Hovedkonto	Bevillingstype	(Mio. kr.)	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	Pct. afvigelse
36.11.02. Kriminalforsorgen	Lovbunden bevilling	Udgifter	399,5	420,4	20,9	5,2 %
		Indtægter	-142,7	-141,6	1,1	-0,8 %

Anm.: Afrundet til nærmeste 100.000 kr.

Kilde: SKS

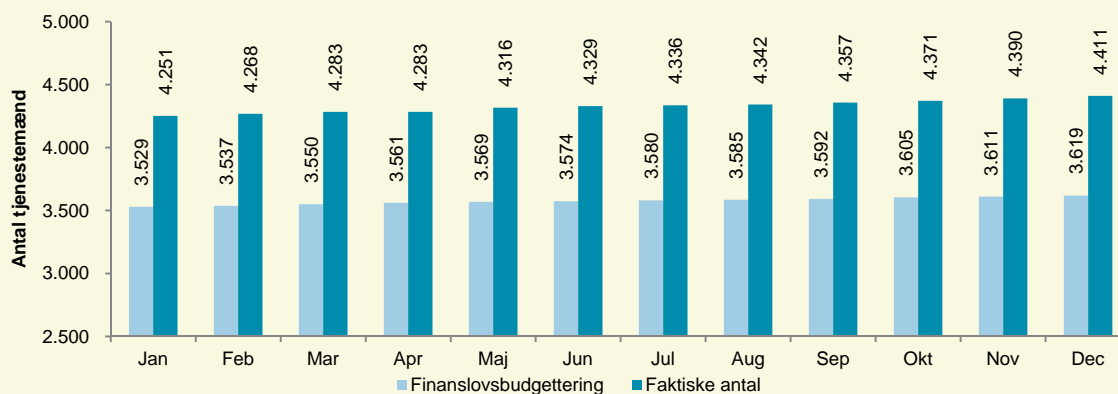
Udgifter

Afvigelsen på denne hovedkonto skyldes aktuarmæssige ændringer i fratrædelsesmønsteret og dødelighedsmønsteret i forhold til det, der var forudsat på budgetteringstidspunktet.

Der har været en nettotilvækst af tjenestemænd gennem hele året, som har været højere end forventet. I gennemsnit er der 752 flere tjenestemænd på pension end forventet om måneden. Som det ses af *Figur 11*, er der flere tjenestemænd på pension end antaget ved budgetteringstidspunktet.

Antallet af pensionerede tjenestemænd følger den budgetterede udvikling, men Kriminalforsorgen er særlig i den forstand, at der er markant flere helbredsbedingede pensioner end noget andet sted i staten. De helbredsbedingede pensioner er i gennemsnit forbundet med højere udgifter end almindelige alderspensioner. Den anvendte budgetmodel tager ikke højde for invalidepensioner i beløbsbudgetteringen, og derfor forventes alle aktive tjenestemænd beløbsmæssigt at få udbetalt det, som svarer til en alderspension. Moderniseringsstyrelsen udvikler løbende den anvendte budgetmodel og vil bl.a. undersøge mulighederne for at indarbejde helbredsbedingede pensioner.

Figur 11
Antal Pensioner under 36.11.02. Kriminalforsorgen, udgifter

Anm.: Antallet af pensioner ved finanslovsbudgettering er udregnet med budgetmodellen.

Kilde: SP og egne beregninger.

Indtægter

Afvigelsen ligger inden for væsentlighedskriteriet og giver derfor ikke anledning til yderligere bemærkninger.

3.8.3 Forsvaret

Tabel 7
36.11.03. Forsvaret

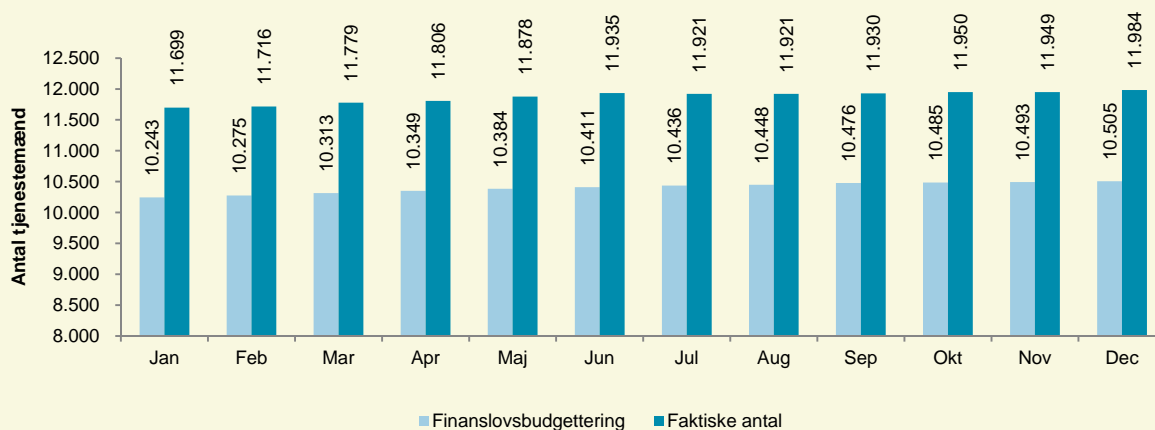
Hovedkonto	Bevillingstype	(Mio. kr.)	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	Pct. afvigelse
36.11.03. Forsvaret	Lovbunden bevilling	Udgifter	1.575,4	1.639,3	63,9	4,1 %
		Indtægter	-361,1	-343,7	17,4	-4,8 %

Anm.: Afrundet til nærmeste 100.000 kr.
Kilde: SKS

Udgifter

Afvigelsen på denne hovedkonto skyldes aktuarmæssige ændringer i pensioneringsmønstret og dødelighedsmønstret i forhold til det, der var forudsat på budgetteringstidspunktet. Antallet af pensionerede tjenestemænd har været højere end forventet. Der har i gennemsnit været 1.471 flere pensioner om måneden end forventet på budgetteringstidspunktet. Den samlede pensionsbestand er på 11.984 pensioner pr. december 2017. Som det ses i *Figur 12*, så har prognose-antallet været for lavt i forhold til den faktiske udvikling, og udviklingen i antallet af tjenestemandspensionister har også været højere end forventet.

Figur 12
Antal pensioner under 36.11.03. Forsvaret, udgifter

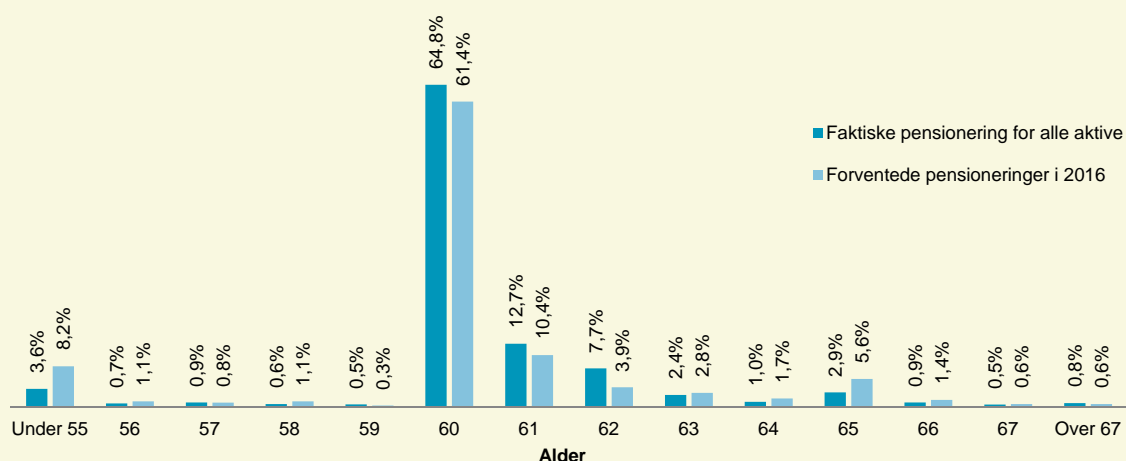

Anm.: Antallet af pensioner ved finanslovsbudgettering er udregnet med budgetmodellen.
Kilde: SP og egne beregninger.

Forsvaret har en pligtig afgangsalder på 60 år. Denne pligtige afgangsalder øges fra 2019 med et halvt år pr. år frem til 2022, hvor den pligtige pensionsalder vil være steget til 62 år. Ændringen i den pligtige afgangsalder er indarbejdet i budgetmodellen. I *Figur 13* ses den faktiske og forvente-

de pensionsalder for tjenestemænd i forsvaret. Hvor det fremgår, at forventningen til pensionsalderen fortsat er 60 år for størstedelen af tjenestemænd i forsvaret.

Figur 13
Faktiske og forventede pensionsalder for tjenestemænd i forsvaret

Anm.: Forventet og faktiske pensionsmønstre, for egenpension anlagt efter 01.01.2016, i procent af samlet antal. Forventning til pensionsalder for 2017 er udarbejdet på baggrund af 2016 tal, hvortil de faktiske pensioneringer sammenlignes med "forventede pensioneringer i 2016".

Kilde: SP og egne beregninger

Indtægter

Niveauet for det forventede antal aktive tjenestemænd i løbet af 2017 har været for højt, og der har derfor været en overestimering af de forventede indtægter. Det gennemsnitlige faktiske antal aktive tjenestemænd i løbet af 2017 har været 200 personer mindre end forventet.

3.8.4 Folkekirkens præster og provster

Tabel 8
36.11.04. Folkekirkens præster og provster

Hovedkonto	Bevillingstype	(Mio. kr.)	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	Pct. afvigelse
36.11.04. Folkekirkens præster og provster	Lovbunden bevilling	Udgifter	293,0	300,4	7,4	2,5 %
		Indtægter	-101,0	-98,2	2,8	-2,8 %

Anm.: Afrundet til nærmeste 100.000 kr.

Kilde: SKS

Udgifter

Afvigelsen ligger inden for væsentlighedskriteriet og giver derfor ikke anledning til yderligere bemærkninger.

Indtægter

Afvigelsen ligger inden for væsentlighedskriteriet og giver derfor ikke anledning til yderligere bemærkninger.

3.8.5 Tjenestemænd i andre ministerier og styrelser

Tabel 9

36.11.08. Tjenestemænd i andre min. og styrelser

Hovedkonto	Bevillingstype	(Mio. kr.)	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	Pct. afvigelse
36.11.08. Tjenestemænd i andre min. og styrelser	Lovbunden bevilling	Udgifter	2.361,0	2.468,5	107,5	4,6 %
		Indtægter	-295,4	-285,0	10,4	-3,5 %

Anm.: Afrundet til nærmeste 100.000 kr.

Kilde: SKS

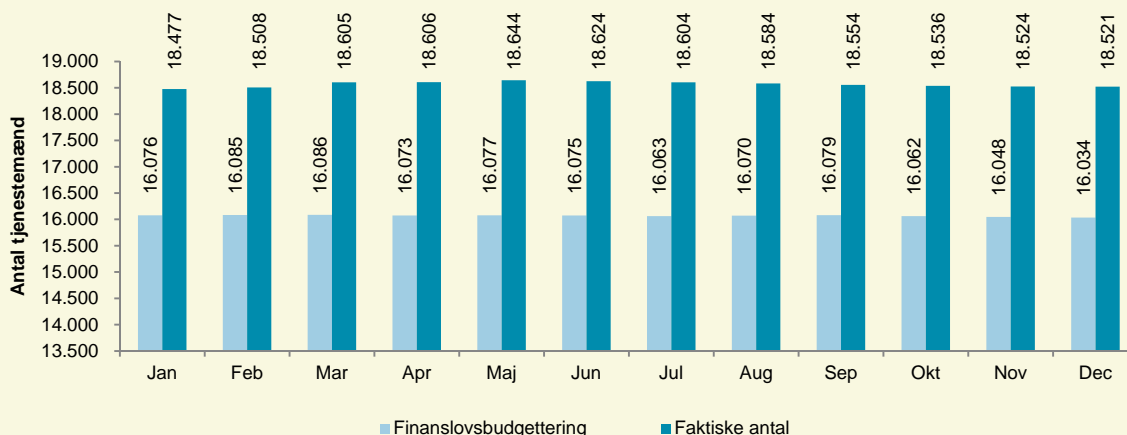
Udgifter

Afvigelsen stammer fra § 36.11.08.04 *Pensionerede tjenestemænd i ministerier og styrelser*. Procentuelt er afvigelsen lille i forhold til bevillingens størrelse. I *Figur 14* ses udviklingen af antallet af tjenestemænd i ministerier og styrelser. Selvom antallet af forventede, og antallet af faktiske pensionerede tjenestemænd afviger fra hinanden, reflekteres den afvigelse ikke udgiftsmæssigt i samme grad. På området for § 36.11.08.04 *Pensionerede tjenestemænd i ministerier og styrelser* anlægges årligt en del børnepensioner, børnepensionstillæg eller andre tillæg af mindre udgiftsmæssig størrelse, som ikke medtages i Finanslovsbudgetteringen.

Det centrale i *Figur 14* er udviklingen af pensioner over året, hvor der ved FL17 blev budgetteret med et fald i antallet af pensioner, mens der faktisk har været en stigning over året.

Figur 14

Antal pensioner under 36.11.08. Tjenestemænd i andre ministerier og styrelser, udgifter

Anm.: Antallet af pensioner ved finanslovsbudgettering er udregnet med budgetmodellen.

Kilde: SP og egne beregninger.

Indtægter

På indtægtssiden har der specielt været mindreindtægter fra Skatteministeriet og Justitsministeriet på samlet ca. 12 mio. kr. Herudover kan næves en merindtægt fra Økonomi- og Indenrigsministeriet på ca. 4 mio. kr. Afvigelsen skyldes primært ressortoverførte tjenestemænd.

3.8.6 Pensionsoverførsler

Tabel 10
36.11.10. Pensionsoverførsler

Hovedkonto	Bevillingstype	(Mio. kr.)	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	Pct. afvigelse
36.11.10. Pensionsoverførsler	Anden bevilling	Udgifter	1.966,7	1.922,1	-44,6	-2,3 %
		Indtægter	-39,2	-33,2	6,0	-15,2 %

Anm.: Afrundet til nærmeste 100.000 kr.
Kilde: SKS

Udgifter

Afvigelsen ligger inden for væsentlighedskriteriet og giver derfor ikke anledning til yderligere bemærkninger.

Indtægter

Indtægtsudvikling er stærkt betinget af individuelle beslutninger. Indtægtsafvigelsen stammer fra § 36.11.10.22 *Indbetaling af udtrædelsesgodtgørelse m.v.* og fra § 36.11.10.11 *Kommuner mv. som følge af individuelle overgange af tjenestemænd m.fl.*, hvor indtægterne blandt andet er bestemt ud fra tjenestemandens eget ønske om pensionsalderforhøjelse, og tjenestemandens individuelle overgang mellem stat og kommune. Derudover har der været en merindtægt på § 36.11.10.31 *Diverse indbetalinger*. Indbetalingerne vedrører pensionsudbetalinger, og bonus fra pensionsforsikringer mv. hvor staten er indtrådt i forsikringstagerens sted. Den enkelte police er overført til staten i henhold til normeringslov som forudsætning for pensionsalderforhøjelse på grundlag af tidligere ansættelsesperioder uden for staten, f.eks. i kommuner.

3.8.7 Bidrag i forbindelse med tjenestefrihed

Tabel 11
36.12.11. Bidrag i forbindelse med tjenestefrihed

Hovedkonto	Bevillingstype	(Mio. kr.)	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	Pct. afvigelse
36.12.11. Bidrag i forbindelse med tjenestefrihed	Anden bevilling	Udgifter	0,0	0,0	0,0	0,0 %
		Indtægter	-7,1	-5,7	1,4	-19,4 %

Anm.: Afrundet til nærmeste 100.000 kr.
Kilde: SKS

Udgifter

Der er ingen udgifter på hovedkontoen.

Indtægter

Mindreindtægten skyldes, at indtægtsudvikling er betinget af individuelle beslutninger. Kontoen indeholder indbetalt pensionsbidrag fra tjenestemænd m.fl., der har tjenestefrihed.

Indbetalingerne kan komme fra alle tjenestemænd i staten samt folkekirken.

3.8.8 Frivillig fratræden og seniorordning

Tabel 12
36.12.12. Frivillig fratræden og seniorordning

Hovedkonto	Bevillingstype	(Mio. kr.)	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	Pct. afvigelse
36.12.12. Frivillig fratræden og seniorordning	Anden bevilling	Udgifter	0,0	0,0	0,0	0,0 %
		Indtægter	-30,5	-39,4	-8,9	29,1 %

Anm.: Afrundet til nærmeste 100.000 kr.
Kilde: SKS

Udgifter

Der er ingen udgifter på hovedkontoen.

Indtægter

Afvigelsen ligger inden for væsentlighedskriteriet og giver derfor ikke anledning til yderligere bemærkninger.

3.8.9 Post Danmark A/S

Tabel 13
36.21.01. Post Danmark A/S

Hovedkonto	Bevillingstype	(Mio. kr.)	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	Pct. afvigelse
36.21.01. Post Danmark A/S	Lovbunden bevilling	Udgifter	1.861,8	1.880,0	18,2	1,0 %
		Indtægter	-116,9	-121,3	-4,4	3,7 %

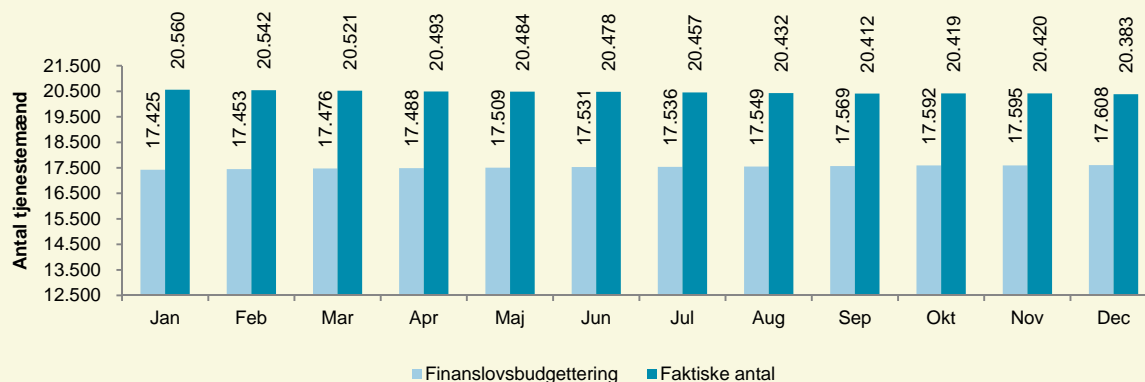
Anm.: Afrundet til nærmeste 100.000 kr.
Kilde: SKS

Udgifter

Afvigelsen på denne hovedkonto, som kun er på 1 pct., skyldes aktuarmæssige ændringer i pensioneringsmønstret og dødelighedsmønstret i forhold til det, der var forudsat på budgetteringstidspunktet.

Som det fremgår af *Figur 15* har antallet af pensionerede tjenestemænd været højere end forventet. Der har i gennemsnit været 2.939 flere pensioner om måneden end forventet på budgetteringstidspunktet, det er dog vigtigt at pointere at en stor del af de pensioner ikke har stor udgiftsmæssig betydning. På området anlægges årligt en del børnepensioner, børnepensionstillæg eller andre tillæg af mindre udgiftsmæssig størrelse, som ikke medtages i Finanslovsbudgetteringen. Et eksempel på disse tillæg er opsatte egenpensionsreguleringer, som udgør ca. 3.200 af det samlede antal pensioner.

Figur 15
Antal pensioner under 36.21.01. Post Danmark A/S, udgifter

Anm.: Antallet af pensioner ved finanslovsbudgettering er udregnet med budgetmodellen.
 Kilde: SP og egne beregninger.

Indtægter

Afvigelsen ligger inden for væsentlighedskriteriet og giver derfor ikke anledning til yderligere bemærkninger.

3.8.10 DSB, selvstændig offentlig virksomhed.

Tabel 14
36.21.02. DSB, selvstændig offentlig virksomhed.

Hovedkonto	Bevillingstype	(Mio. kr.)	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	Pct. afvigelse
36.21.02. DSB, sov.	Lovbunden bevilling	Udgifter	1.253,3	1.221,6	-31,7	-2,5 %
		Indtægter	-201,1	-190,1	11,0	-5,5 %

Anm.: Afrundet til nærmeste 100.000 kr.
 Kilde: SKS

Udgifter

Afvigelsen ligger inden for væsentlighedskriteriet og giver derfor ikke anledning til yderligere bemærkninger.

Indtægter

Afvigelsen på denne hovedkonto skyldes aktuarmæssige ændringer i pensioneringsmønsteret og dødeligheds-mønsteret i forhold til det, der var forudsat på budgetteringstidspunktet.

3.8.11 Scandlines A/S

Tabel 15
36.21.03. Scandlines A/S

Hovedkonto	Bevillingstype	(Mio. kr.)	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	Pct. afvigelse
36.21.03. Scandlines A/S	Lovbunden bevilling	Udgifter	141,5	143,4	1,9	1,3 %
		Indtægter	-7,5	-4,6	2,9	-39,3 %

Anm.: Afrundet til nærmeste 100.000 kr.
Kilde: SKS

Udgifter

Afvigelsen ligger inden for væsentlighedskriteriet og giver derfor ikke anledning til yderligere bemærkninger.

Indtægter

Afvigelsen på denne hovedkonto skyldes aktuarmæssige ændringer i pensioneringsmønsteret og dødelighedsmønsteret i forhold til det, der var forudsat på budgetteringstidspunktet.

3.8.12 Danske Bank A/S, tidl. BG Bank A/S

Tabel 16
36.21.04. Danske Bank A/S, tidl. BG Bank A/S

Hovedkonto	Bevillingstype	(Mio. kr.)	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	Pct. afvigelse
36.21.04. Danske Bank A/S, tidl. BG Bank A/S	Lovbunden bevilling	Udgifter	110,0	113,6	3,6	3,3 %
		Indtægter	-11,4	-22,4	-11,0	96,4 %

Anm.: Afrundet til nærmeste 100.000 kr.
Kilde: SKS

Udgifter

Afvigelsen ligger inden for væsentlighedskriteriet og giver derfor ikke anledning til yderligere bemærkninger.

Indtægter

Afvigelsen stammer fra § 36.21.04.10 *Ansatte ved Danske Bank A/S*. Merindtægten skyldes hovedsageligt ekstrarordinære refusionsindtægter, som følge af uforudsete utilregnelighedspensioneringer.

3.8.13 TDC A/S

Tabel 17
36.21.05. TDC A/S

Hovedkonto	Bevillingstype	(Mio. kr.)	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	Pct. afvigelse
36.21.05. TDC A/S	Lovbunden bevilling	Udgifter	221,1	227,5	6,4	2,9 %
		Indtægter	0,0	0,0	0,0	0,0 %

Anm.: Afrundet til nærmeste 100.000 kr.
Kilde: SKS

Udgifter

Afvigelsen ligger inden for væsentlighedskriteriet og giver derfor ikke anledning til yderligere bemærkninger.

Indtægter

Der er ingen indtægter på hovedkontoen.

3.8.14 NAVIAIR

Tabel 18
36.21.06. NAVIAIR

Hovedkonto	Bevillingstype	(Mio. kr.)	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	Pct. afvigelse
36.21.06. NAVIAIR selvstændig offentlig virksomhed	Lovbunden bevilling	Udgifter	27,3	26,5	-0,8	-2,9 %
		Indtægter	-36,3	-35,9	0,4	-1,1 %

Anm.: Afrundet til nærmeste 100.000 kr.
Kilde: SKS

Udgifter

Afvigelsen ligger inden for væsentlighedskriteriet og giver derfor ikke anledning til yderligere bemærkninger.

Indtægter

Afvigelsen ligger inden for væsentlighedskriteriet og giver derfor ikke anledning til yderligere bemærkninger.

3.8.15 Øvrige selskabsansatte

Tabel 19
36.21.10. Øvrige selskabsansatte

Hovedkonto	Bevillingstype	(Mio. kr.)	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	Pct. afvigelse
36.21.10. Øvrige selskabsansatte	Lovbunden bevilling	Udgifter	92,4	86,9	-5,5	-6,0 %
		Indtægter	-9,9	-10,0	-0,1	0,8 %

Anm.: Afrundet til nærmeste 100.000 kr.
Kilde: SKS

Udgifter

Afvigelsen ligger inden for væsentlighedskriteriet og giver derfor ikke anledning til yderligere bemærkninger.

Indtægter

Afvigelsen ligger inden for væsentlighedskriteriet og giver derfor ikke anledning til yderligere bemærkninger.

3.8.16 Pensionsudgifter i folkeskolen mv.

Den største hovedkonto på § 36. Pensionsvæsenet er 36.31.01 Pensionsudgifter i folkeskolen mv. Som det ses af *Tabel 20*, er udgiften over 8,0 mia. kr. Grundet hovedkontoens størrelse er den beløbsmæssige afvigelse også markant i forhold til mindre hovedkonti.

Tabel 20						
36.31.01. Pensionsudgifter i folkeskolen mv.						
Hovedkonto	Bevillingstype	(Mio. kr.)	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	Pct. afvigelse
36.31.01. Pensionsudgifter i folkeskolen mv.	Lovbunden bevilling	Udgifter	8.205,5	8.394,6	189,1	2,3 %
		Indtægter	-239,1	-168,2	70,9	-29,6 %

Anm.: Afrundet til nærmeste 100.000 kr.

Kilde: SKS

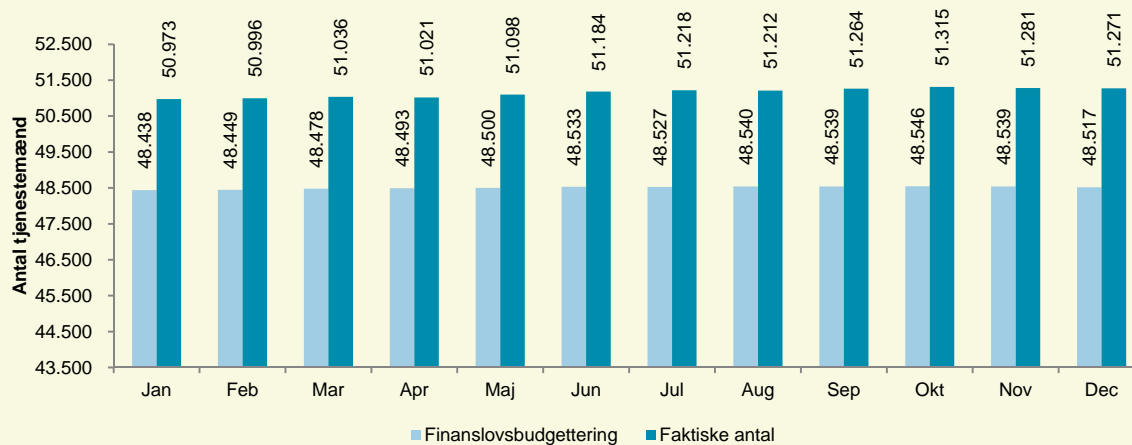
Udgifter

Afvigelsen i udgifterne på 2,3 pct. i forhold til bevillingen, skyldes aktuarmæssige ændringer i pensioneringsmønsteret og dødelighedsmønsteret i forhold til det, der var forudsat på budgetteringstidspunktet. Pensionsudgifter i folkeskolen mv. er et område, der stadig består af mange aktive tjenestemænd. Den anvendte budgetmodel tager ikke højde for udefrakommende faktorer, som kan påvirke pensioneringsmønsteret. Der har i årets løb været 2.648 flere pensioner end forventet ved FL17, den meget store forskel i antal skyldes, at der i opgørelsen tælles en række pensioner med, som ikke har stor udgiftsmæssig betydning. På området anlægges årligt en del børnepensioner, børnepensionstillæg eller andre tillæg af mindre udgiftsmæssig størrelse, som ikke medtages i Finanslovsbudgetteringen. Et eksempel på disse tillæg er opsatte egenpensionsreguleringer, som udgør ca. 2.800 af det samlede antal pensioner.

Derfor er det vigtigste i *Figur 16* udviklingen i antallet af tjenestemænd på området, som stiger kraftigere end forventet ved FL17.

Figur 16

Antal pensioner under 36.31.01. Pensionsudgifter i folkeskolen mv., udgifter

Anm.: Antallet af pensioner ved finanslovsbudgettering er udregnet med budgetmodellen.

Kilde: SP og egne beregninger.

Indtægter

Indtægterne for folkeskolen består hovedsagligt af indtægter fra under 63,5 års refusion. For under 63,5 års refusion afholder staten den fulde pensionsudgift, hvorefter der sker refusion fra kommuner for pensioner under 63,5 år.

I økonomiaftalen for 2014 er det fastsat, at kommunerne fremadrettet skal medfinansiere de pensioner, som overstiger aftalt skalatrinsniveau.

På grund af manglede data sker budgetteringen af denne med udgangspunkt i registeret refusion på dataindlæsningstidspunktet. Der foretages ikke fremskrivning, idet individdata for visse kommuner ikke er tilgængelige for tjenestemænd før de fylder 63,5 år., og udgår fra gruppen med under 63,5 års refusion.

Niveauet for det forventede antal aktive tjenestemænd i løbet af 2017, har været ca 375 personer for højt, hvilket også har givet en overestimering af de forventede indtægter.

3.8.17 Københavns kommunale skolevæsen

Tabel 21

36.31.02. Københavns kommunale skolevæsen

Hovedkonto	Bevillingstype	(Mio. kr.)	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	Pct. afvigelse
36.31.02. Københavns kommunale skolevæsen	Lovbunden bevilling	Udgifter	380,3	383,4	3,1	0,8 %
		Indtægter	0,0	0,0	0,0	0,0 %

Anm.: Afrundet til nærmeste 100.000 kr.

Kilde: SKS

Udgifter

Afvigelsen ligger inden for væsentlighedskriteriet og giver derfor ikke anledning til yderligere bemærkninger.

Indtægter

Der er ingen indtægter på hovedkontoen.

3.8.18 Øvrige selvejende institutioner

Tabel 22

36.31.03. Øvrige selvejende institutioner

Hovedkonto	Bevillingstype	(Mio. kr.)	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	Pct. afvigelse
36.31.03. Øvrige selvejende institutioner	Lovbunden bevilling	Udgifter	184,9	164,4	-20,5	-11,1 %
		Indtægter	-29,6	-51,3	-21,7	73,5 %

Anm.: Afrundet til nærmeste 100.000 kr.

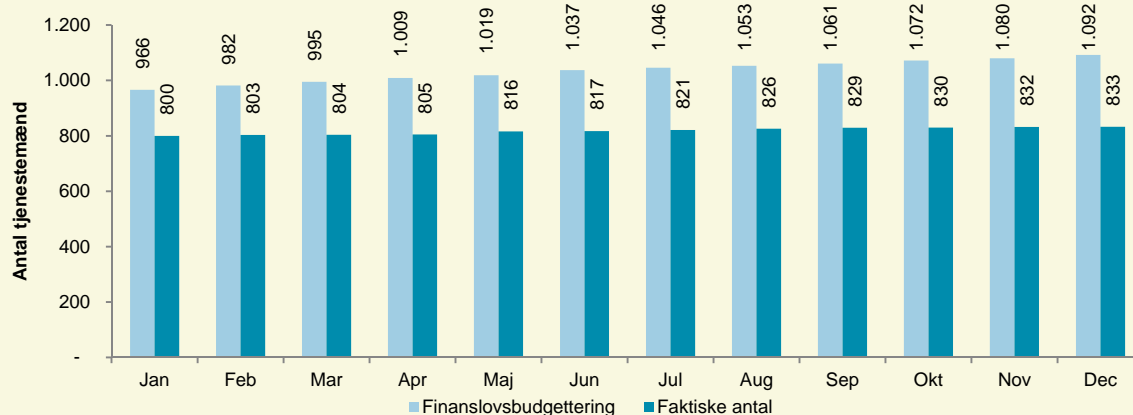
Kilde: SKS

Udgifter

Afvigelsen ligger inden for væsentlighedskriteriet. Det bemærkes dog, at antallet af pensionerede tjenestemænd, har været lavere end forventet. Der har i gennemsnit været 216 færre pensioner om måneden end forventet på budgetteringstidspunktet. Som det fremgår i *Figur 17* er den samlede pensionsbestand på 833 pensioner pr. december 2017.

Figur 17

Antal pensioner under 36.31.03. Øvrige selvejende institutioner, udgifter

Anm.: Antallet af pensioner ved finanslovbudgettering er udregnet med budgetmodellen.

Kilde: SP og egne beregninger.

Indtægter

Afvigelsen ligger inden for væsentlighedskriteriet. Det bemærkes dog, at merindtægten vedrører § 36.31.03.30 *Reformoverførte* institutionstjenestemænd og § 36.31.03.20 *Stats tjenestemænd udlånt til universiteter* og henføres til tjenestemænd overgået fra kommunerne.

3.8.19 Civilarbejderloven

Tabel 23
36.32.01. Civilarbejderloven

Hovedkonto	Bevillingstype	(Mio. kr.)	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	Pct. afvigelse
36.32.01. Civilarbejderloven	Lovbunden bevilling	Udgifter	761,1	755,1	-6,0	-0,8 %
		Indtægter	-47,9	-42,4	5,5	-11,4 %

Anm.: Afrundet til nærmeste 100.000 kr.

Kilde: SKS

Udgifter

Afvigelsen ligger inden for væsentlighedskriteriet og giver derfor ikke anledning til yderligere bemærkninger.

Indtægter

Afvigelsen på denne hovedkonto skyldes aktuarmæssige ændringer i pensioneringsmønsteret og dødelighedsmønsteret i forhold til det, der var forudsat på budgetteringstidspunktet.

3.8.20 Statsgaranterede pensionskasser

Tabel 24
36.32.10. Statsgaranterede pensionskasser

Hovedkonto	Bevillingstype	(Mio. kr.)	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	Pct. afvigelse
36.32.10. Statsgaranterede pensionskasser	Lovbunden bevilling	Udgifter	115,5	125,9	10,4	9,0 %
		Indtægter	-0,8	-0,9	-0,1	11,4 %

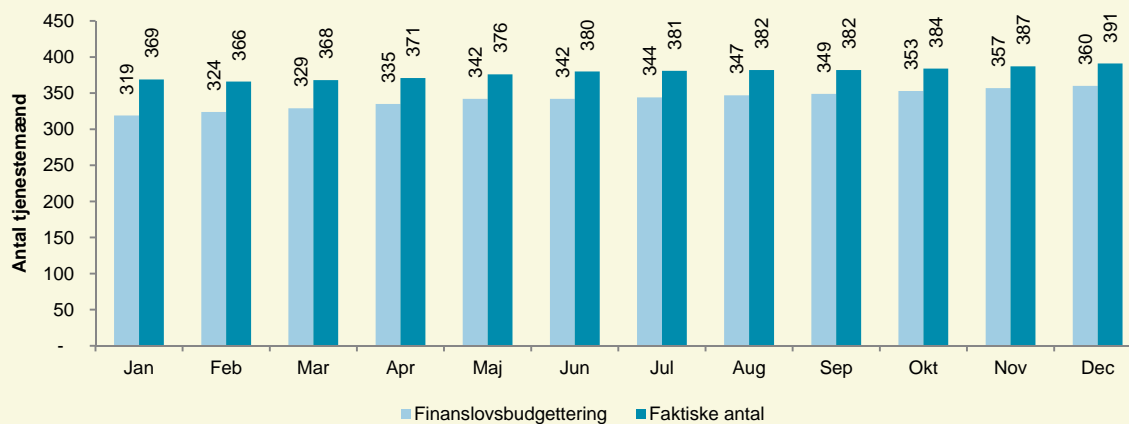
Anm.: Afrundet til nærmeste 100.000 kr.

Kilde: SKS

Udgifter

De statsgaranterede pensionskasser, hvor medlemmerne får pension efter principperne i tjenestemandsløvgivningen, findes inden for statstilskudsområder, hvor statskassen har påtaget sig at dække pensionskassernes underskud. Afvigelsen på denne hovedkonto skyldes aktuarmæssige ændringer i pensioneringsmønsteret og dødelighedsmønsteret i forhold til det, der var forudsat på budgetteringstidspunktet. Som det fremgår i *Figur 18* har der været flere på pension end antaget ved budgetteringstidspunktet.

Figur 18
Antal pensioner under 36.32.10. Statsgaranterede pensionskasser, udgifter

Anm.: Antallet af pensioner ved finanslovsbudgettering er udregnet med budgetmodellen.
 Kilde: SP og egne beregninger.

Indtægter

Afvigelsen, som er beløbsmæssigt meget lille, ligger inden for væsentlighedskriteriet og giver derfor ikke anledning til yderligere bemærkninger.

3.8.21 Pensionsforpligtelser i Grønland og på Færøerne

Tabel 25
36.32.20. Pensionsforpligtelser i Grønland og på Færøerne

Hovedkonto	Bevillingstype	(Mio. kr.)	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	Pct. afvigelse
36.32.20. Pens.forpligtelser i Grønland og på Færøerne	Udgifter		232,8	256,8	24,0	10,3 %
	Indtægter		-20,3	-14,7	5,6	-27,4 %

Anm.: Afrundet til nærmeste 100.000 kr.
 Kilde: SKS

Udgifter

Afvigelsen på denne hovedkonto skyldes aktuarmæssige ændringer i pensioneringsmønstret i forhold til det, der var forudsat på budgetteringstidspunktet. Alle tjenestemænd i Grønland og på Færøerne er ikke i datasystemerne, hvorfor budgettering på kontoen sker på baggrund af den historiske regnskabsudvikling.

Indtægter

Kontoen vedrører indbetalinger til grønlandsbanken. Budgetteringen sker på baggrund af regnskabsudviklingen da individdata ikke er tilgængeligt. Der har i år været færre indbetalinger end forventet ved budgetteringstidspunktet.

3.8.22 Øvrige statslige pensionsordninger

Hovedkontoen indeholder 17 underkonti og er med sin nettobevilling på 3.210,2 mio. kr. i 2017 den næststørste hovedkonto på § 36. Pensionsvæsenet.

Tabel 26
36.32.30. Øvrige statslige pensionsordninger

Hovedkonto	Bevillingstype	(Mio. kr.)	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	Pct. afvigelse
36.32.30. Øvrige statslige pensionsordninger	Lovbunden bevilling	Udgifter	3.711,7	3.749,8	38,1	1,0 %
		Indtægter	-501,5	-472,3	29,2	-5,8 %

Anm.: Afrundet til nærmeste 100.000 kr.
Kilde: SKS

Udgifter

Afvigelsen på denne hovedkonto, som er på 1 pct., skyldes aktuarmæssige ændringer i pensioneringsmønstret i forhold til det, der var forudsat på budgetteringstidspunktet. Antallet af tjenestemænd, der faktisk har været på pension, har været underestimeret. Som det fremgår af *Tabel 27* vedrører størstedelen af afvigelsen § 36.32.30.23 *Pensionsordningen for Erhvervsskoler*, § 36.32.30.24 *P-ordning f. lærere i friskolen, efterskolen* og § 36.32.30.25 *Pensionsordningen af 1925*.

Tabel 27
§ 36.32.30. Øvrige statslige pensionsordninger

Indkomstoverførsler	(Mio. kr.)	Bevilling			Regnskab	Forskel
		FL	TB	Finansårets bevilling i alt		
I alt	Indtægter	-501,5	-	-501,5	-472,3	29,2
	udgifter	3.711,7	-	3.711,7	3.749,8	38,1
36.32.30.10 Hypotekbanken	Indtægter	-	-	-	-	-
	udgifter	1,7	-	1,7	2,0	0,3
36.32.30.11 Pensord. Højsk., Landbsk. og Husholdningssk.	Indtægter	-10,7	-	-10,7	-8,7	2,0
	udgifter	161,7	-	161,7	164,5	2,8
36.32.30.12 Pensionsordningen af 1976	Indtægter	-2,6	-	-2,6	-3,0	-0,4
	udgifter	936,9	-	936,9	935,3	-1,6

36.32.30.13 Pens.ordn. for SHAVA	Indtægter	-0,1	-	-0,1	-0,1	0,0
	udgifter	4,6	-	4,6	2,2	-2,4
36.32.30.14 Apotekervæsenets Pensionsordning	Indtægter	-175,4	-	-175,4	-178,8	-3,4
	udgifter	175,4	-	175,4	179,7	4,3
36.32.30.15 Kolonien Filadelfias pensionsordning	Indtægter	-	-	-	-	-
	udgifter	10,8	-	10,8	11,1	0,3
36.32.30.16 Pensionsordning vedr. kødkontrollen	Indtægter	-	-	-	-	-
	udgifter	8,5	-	8,5	8,6	0,1
36.32.30.17 Pens. til tjm.lign ansatte ved tilskudsberett	Indtægter	-	-	-	-	-
	udgifter	0,6	-	0,6	0,8	0,2
36.32.30.18 Det danske Hedeselskab	Indtægter	-	-	-	-	-
	udgifter	4,3	-	4,3	4,3	0,0
36.32.30.19 Tjenestemænd ved Danmarks Radio	Indtægter	-62,2	-	-62,2	-60,8	1,4
	udgifter	82,6	-	82,6	83,5	0,9
36.32.30.20 Kennedy Centeret	Indtægter	-0,4	-	-0,4	-	0,4
	udgifter	-	-	-	-	-
36.32.30.21 Det Kgl. Teater, pensionsordning	Indtægter	-6,0	-	-6,0	-5,6	0,4
	udgifter	63,7	-	63,7	66,5	2,8
36.32.30.22 Nationalforeningens Pensionsordning	Indtægter	-	-	-	-	-
	udgifter	2,0	-	2,0	2,2	0,2
36.32.30.23 Pensionsordningen for Erhvervsskoler	Indtægter	-65,8	-	-65,8	-50,6	15,2
	udgifter	978,1	-	978,1	994,9	16,8
36.32.30.24 P-ordning f. lærere i friskolen , efterskolen	Indtægter	-107,3	-	-107,3	-105,1	2,2
	udgifter	656,8	-	656,8	665,1	8,3
36.32.30.25 Pensionsordningen af 1925	Indtægter	-71,0	-	-71,0	-59,7	11,3
	udgifter	623,9	-	623,9	629,2	5,3
36.32.30.26 Nordisk Ministerråd	Indtægter	-	-	-	-	-
	udgifter	0,1	-	0,1	-	-0,1

Anm.: Der er afrundet til hele 0,1 mio. kr.

Kilde: Statens Koncernsystem (SKS)

Indtægter

For indtægterne på 36.32.30 *Øvrige statslige pensionsordninger* har der på budgetteringstidspunktet været en mindre overestimering af antallet af aktive tjenestemænd. Hovedparten af afvigelsen på 36.32.30 *Øvrige statslige pensionsordninger* stammer fra § 36.32.30.23 *Pensionsordningen for Erhvervsskoler* og § 36.32.30.25 *Pensionsordningen af 1925*.

3.8.23 Understøttelser til ikke-tjenestemænd

Tabel 28
36.33.01. Understøttelser til ikke-tjenestemænd

Hovedkonto	Bevillingstype	(Mio. kr.)	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	Pct. afvigelse
36.33.01. Understøttelser til ikke-tjenestemænd	Anden bevilling	Udgifter	36,7	31,8	-4,9	-13,2 %
		Indtægter	-4,5	-5,3	-0,8	18,3 %

Anm.: Afrundet til nærmeste 100.000 kr.

Kilde: SKS

Udgifter

Afvigelsen ligger inden for væsentlighedskriteriet og giver derfor ikke anledning til yderligere bemærkninger.

Indtægter

Afvigelsen ligger inden for væsentlighedskriteriet, og giver derfor ikke anledning til yderligere bemærkninger.

3.8.24 Pensionsberegningsopgaver

Tabel 29
36.41.01. Pensionsberegningsopgaver

Hovedkonto	Bevillingstype	(Mio. kr.)	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	Pct. afvigelse
36.41.01. Pensionsberegningsopgaver	Anden bevilling	Udgifter	84,4	82,6	-1,8	-2,2 %
		Indtægter	-84,4	-82,4	2,0	-2,3 %

Anm.: Afrundet til nærmeste 100.000 kr.

Kilde: SKS

Udgifter

Afvigelsen ligger inden for væsentlighedskriteriet og giver derfor ikke anledning til yderligere bemærkninger.

Indtægter

Afvigelsen ligger inden for væsentlighedskriteriet og giver derfor ikke anledning til yderligere bemærkninger.

3.8.25 Indekstillæg

Tabel 30
36.51.01. Indekstillæg

Hovedkonto	Bevillingstype	(Mio. kr.)	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	Pct. afvigelse
36.51.01. Indekstillæg	Lovbunden bevilling	Udgifter	1.419,6	1.396,6	-23,0	-1,6 %
		Indtægter	0,0	0,0	0,0	0,0 %

Anm.: Afrundet til nærmeste 100.000 kr.
Kilde: SKS

Udgifter

Afvigelsen ligger inden for væsentlighedskriteriet og giver derfor ikke anledning til yderligere bemærkninger.

Indtægter

Der er ingen indtægter på hovedkontoen

3.8.26 Betaling for administration af pensionsvæsenet

Tabel 31
36.61.01. Betaling for administration af pensionsvæsenet

Hovedkonto	Bevillingstype	(Mio. kr.)	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	Pct. afvigelse
36.61.01. Betaling for adm. af pens.væsenet	Anden bevilling	Udgifter	24,5	24,5	0,0	0,0 %
		Indtægter	0,0	0,0	0,0	0,0 %

Anm.: Afrundet til nærmeste 100.000 kr.
Kilde: SKS

Udgifter

Der er ingen umiddelbare afvigelse på hovedkontoen. Hovedkontoen betales aconto til Udbetaling Danmark. Der kan derved ske en efterregulering på hovedkontoen, når Udbetaling Danmark har opgjort deres faktiske forbrug.

Indtægter

Der er ingen indtægter på hovedkontoen.

3.8.27 Renter og retsomkostninger

Tabel 32
36.61.03. Renter og retsomkostninger

Hovedkonto	Bevillingstype	(Mio. kr.)	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	Pct. afvigelse
36.61.03. Renter og retsomkostninger	Anden bevilling	Udgifter	0,6	0,0	-0,6	-99,2 %
		Indtægter	-0,1	0,0	0,1	-100,0 %

Anm.: Afrundet til nærmeste 100.000 kr.
Kilde: SKS

Udgifter

Af kontoen afholdes bl.a. udgifter til advokatbistand i forbindelse med retssager anlagt mod Finansministeriet i tjenestemandspensionssager samt advokatbistand i forbindelse med pensionsaftaler med aktieselskaber mv. Afvigelsen i 2017 skyldes, at der blev afsat midler til retssager i 2017, men retssagen er igangværende og der er derfor ikke udgiftsført endnu – der forventes et større træk på kontoen i 2018.

Indtægter

Afvigelsen skyldes, at der for 2017 bevillingsmæssigt blev fastsat den mindst mulige bevilling på 100.000 kr. i renteindtægter. Bevillingen blev fastsat, så eventuelle renteindtægter kunne optages på kontoen.

3.8.28 Afskrivning af uerholdelige pensionsbeløb

Tabel 33

36.61.10. Afskrivning af uerholdelige pensionsbeløb

Hovedkonto	Bevillingstype	(Mio. kr.)	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	Pct. afvigelse
36.61.10. Afskrivning af uerholdelige pensionsbeløb	Lovbunden bevilling	Udgifter	1,0	1,3	0,3	32,1 %
		Indtægter	-0,1	0,0	0,1	-86,9 %

Anm.: Afrundet til nærmeste 100.000 kr.

Kilde: SKS

Udgifter og indtægter

Afvigelsen skyldes, at Udbetaling Danmark i løbet af 2017 har ryddet op i gamle udeståender og omlagt arbejdsgange.

Hensigten med Udbetaling Danmarks oprydning i gamle udeståender og omlægning af arbejdsgange har været for at få driften til bedst muligt at understøtte nedbringelsen af beløb til afskrivninger af uerholdelige beløb.

Bilag

4. Bilag

Bilagene omfatter oversigt over eventualforpligtelser og noter til immaterielle og materielle anlægsaktiver og hensatte forpligtelser pr. 31/12 2017.

4.1 Noter til resultatopgørelsen og balancen

Ikke relevant for § 36. Pensionsvæsenet.

modst.dk